

Záver Rady o imunizácii detí: úspechy a výzvy v oblasti európskej imunizácie detí a ďalšie kroky

(2011/C 202/02)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE:

1. PRIPOMÍNA, že podľa článku 168 Zmluvy o fungovaní Európskej únie majú činnosti Únie dopĺňať vnútroštátne politiky a zameriavať sa na zlepšenie verejného zdravia, pričom by mali zahŕňať najmä boj proti najzávažnejším chorobám; tiež majú podporovať spoluprácu medzi členskými štátmi v oblasti verejného zdravia, a ak je to potrebné, poskytovať podporu ich činnosti a zároveň plne rešpektovať zodpovednosť členských štátov za organizáciu a poskytovanie zdravotníckych služieb a zdravotnej starostlivosti;
2. PRIPOMÍNA, že podľa článku 168 Zmluvy o fungovaní Európskej únie majú členské štáty v spojení s Komisiou navzájom koordinovať svoje politiky a programy;
3. PRIPOMÍNA rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 2119/98/ES z 24. septembra 1998, ktorým sa v Spoločenstve zriaďuje sieť na epidemiologický dohľad a kontrolu prenosných ochorení ⁽¹⁾, v ktorom sa na uskutočňovanie účinných opatrení Spoločenstva vyžaduje včasná vedecká analýza;
4. PRIPOMÍNA nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 851/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa zriaďuje Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb ⁽²⁾, v ktorom sa podporujú existujúce činnosti ako napríklad príslušné akčné programy Spoločenstva v oblasti verejného zdravia, týkajúce sa prevencie a kontroly prenosných ochorení, epidemiologického dohľadu, programov odbornej prípravy a mechanizmov včasného varovania a reakcie, a ktoré by malo podporovať výmenu najlepších postupov a skúseností v súvislosti s očkovacími programami;
5. UZNÁVA, že zatiaľ čo imunizácia detí je zodpovednosťou jednotlivých členských štátov a v EÚ existujú rôzne systémy očkovania z hľadiska ich odborného obsahu, ich povinného alebo dobrovoľného charakteru či financovania, riešenie tejto otázky na Európskej úrovni má pridanú hodnotu;
6. UZNÁVA, že zlepšenie synergií s inými oblasťami politiky EÚ s osobitným zameraním na zraniteľné skupiny, napríklad na Rómov v určitých členských štátoch, by mohlo byť prínosom pre prípadné spoločné úsilie o zlepšenie očkovania detí;
7. VÍTA výsledky konferencie na úrovni expertov s názvom Za zdravú budúcnosť našich detí – imunizácia detí, ktorá sa 3. – 4. marca 2011 konala v Budapešti a ktorej účastníci preskúmali úspechy a výzvy imunizácie detí v Európskej únii a zdôraznili, že je potrebné dosiahnuť a udržať včasnú a vysokú úroveň pokrytia imunizácie detí u celého obyvateľstva, ako aj u obyvateľstva s nízkou úrovňou očkovania, mať k dispozícii kvalitné údaje na monitorovanie pokrytia a dohľad nad ochoreniami, ktorým je možné predchádzať očkovaním, na miestnej, regionálnej a celoštátnej úrovni, ako aj na úrovni EÚ a koordinovať a vylepšiť komunikačné stratégie so zameraním na skupiny obyvateľstva s nízkou úrovňou očkovania a osoby, ktoré pochybujú o prínose očkovania;
8. KONŠTATUJE, že aj keď sú programy imunizácie detí nápomocné pri kontrole infekčných ochorení v Európe, v tejto oblasti stále pretrvávajú mnohé výzvy;
9. PRIPOMÍNA, že tam, kde sa očkovanie uskutočňuje, je najúčinnnejším a najhospodárnejším spôsobom prevencie infekčných ochorení;
10. POZNAMENÁVA, že narastajúca mobilita a migrácia prinášajú mnohé zdravotnícke otázky týkajúce sa aj imunizácie detí;
11. ZDÔRAZŇUJE, že očkovacie látky viedli v Európe ku kontrole, nižšiemu výskytu a dokonca eliminácii ochorení, ktoré boli v minulosti smrteľné a viedli k postihnutiu miliónov ľudí, a že vynikajúcim príkladom úspešných očkovacích programov je celosvetová eradikácia pravých kiahní a detskej obrny;
12. POZNAMENÁVA, že vo viacerých európskych krajinách sa naďalej vyskytujú epidémie osýpok a rubeoly, a ZDÔRAZŇUJE, že Európe sa nepodarilo splniť cieľ eliminovať tieto ochorenia do roku 2010, pretože na miestnej a regionálnej úrovni bolo pokrytie očkovaním nižšie, ako sa požadovalo, a preto PRIPOMÍNA rezolúciu Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) zo 16. septembra 2010 o obnovenom záväzku eliminovať osýpky a rubeolu a predchádzať kongenitálnemu rubeolovému syndrómu do roku 2015 a pokračujúcu podporu štatútu „bez detskej obrny“ v európskom regióne WHO;
13. ZDÔRAZŇUJE význam identifikácie skupín obyvateľstva, ktoré sú vystavené zvýšenému riziku v súvislosti s ochoreniami, ktorým je možné predchádzať očkovaním, a prístupu k nim, a zároveň UPOZORŇUJE na dôležitosť skutočností, že tieto ohrozené skupiny sa v jednotlivých regiónoch a krajinách líšia;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 268, 3.10.1998, s. 1.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 142, 30.4.2004, s. 1.

14. VYZÝVA členské štáty, aby:

- posúdili a zmapovali prekážky a výzvy, ktoré ovplyvňujú prístup k očkovacím službám a ich dosah, a príslušným spôsobom vylepšili a/alebo posilnili celoštátne alebo regionálne a miestne stratégie,
- vyvinuli úsilie o udržanie a posilnenie svojich procesov a postupov ponúkajú očkovačích látok deťom s neznámou alebo neistou očkovacou históriou,
- vyvinuli úsilie na udržanie a posilnenie dôvery verejnosti v programy imunizácie detí a prínosy očkovania,
- vyvinuli úsilie o zvýšenie povedomia zdravotníkov o prínosoch očkovacích látok a zvýšili svoju podporu pre programy imunizácie,
- posilnili vzdelávanie a odbornú prípravu zdravotníkov a iných príslušných odborníkov v oblasti imunizácie detí,
- úzko spolupracovali s miestnymi spoločenstvami so zapojením všetkých príslušných aktérov a sietí,
- identifikovali skupiny s nízkou úrovňou očkovania a zabezpečili, aby mali rovnocenný prístup k očkovaniu detí,
- zabezpečili úzku spoluprácu príslušných služieb v oblasti verejného zdravia, detského lekárstva a základnej zdravotnej starostlivosti pri nepretržitom sledovaní a hodnotení individuálnych záznamov o očkovaní vrátane včasnosti podávania očkovacích látok od narodenia až do dospelosti,
- vyvinuli úsilie o zlepšenie laboratórnych kapacít v oblasti diagnostikovania ochorení, ktorým je možné predchádzať očkovaním, a dohľadu nad nimi,
- zväzili prípadné používanie inováčných očkovacích látok, ktoré sa preukázali ako účinné a nákladovo efektívne, na riešenie nenaplnených potrieb v oblasti verejného zdravia,
- zväzili zavedenie alebo ďalší vývoj informačných systémov v oblasti imunizácie vrátane prípadných vylepšených systémov registrácie a farmakovigilancie;

15. VYZÝVA členské štáty a Komisiu, aby:

- ďalej rozvíjali spoluprácu medzi službami v oblasti imunizácie na celoštátnej i regionálnej a miestnej úrovni, ďalej vylepšovali a koordinovali monitorovanie pokrytia očkovaním, ako aj systémy podávania správ,
- vyvinuli úsilie o posilnenie dohľadu nad ochoreniami, ktorým je možné predchádzať očkovaním, a tam, kde je to vhodné, zlepšili informačné systémy, ako aj registre týkajúce sa imunizácie,

- zväzili vypracovanie metodiky na používanie spoločných ukazovateľov v oblasti očkovania na podporu zberu údajov na úrovni celej EÚ, a to v úzkej spolupráci s WHO,
- posúdili, ktoré systémy a postupy by mohli pomôcť zabezpečiť riadne pokračovanie v imunizácii osôb, ktoré menia miesto bydliska medzi členskými štátmi,
- zabezpečili zlepšenie programov imunizácie,
- spolupracovali pri vytváraní prístupov a komunikačných stratégií s cieľom reagovať na obavy osôb, ktoré pochybujú o prínose očkovania,
- vymieňali si skúsenosti a najlepšie postupy na zlepšenie pokrytia očkovaním proti ochoreniam, ktorým je možné predchádzať očkovaním, u detí vo všeobecnosti, ako aj v skupinách obyvateľstva s nízkou úrovňou očkovania,
- s cieľom uľahčiť výmenu informácií medzi poskytovateľmi služieb v oblasti očkovania vytvorili s podporou Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) a Európskej agentúry pre lieky (EMA) neúplný zoznam prvkov navrhnutých na začlenenie do celoštátnych i regionálnych a miestnych imunizačných preukazov alebo zdravotných knižiek. Pritom je potrebné plne rešpektovať vlastné politiky v oblasti verejného zdravia jednotlivých členských štátov a zohľadniť prvky pre očkovacie preukazy uvedené v prílohe 6 medzinárodných zdravotných predpisov WHO. Táto informácia musí byť ľahko zrozumiteľná v rámci celej EÚ;

16. VYZÝVA Komisiu, aby:

- zabezpečila synergiu medzi propagáciou očkovania detí a vykonávaním príslušných právnych predpisov a politik EÚ a v plnej miere pritom rešpektovala vnútroštátne právomoci,
- spolu s ECDC a EMA a v úzkej spolupráci s WHO a s prihliadnutím na jej doterajšiu prácu preskúmala možnosti:
 - identifikovania spoločne dohodnutých usmernení a metodík na oslovenie širšej verejnosti vrátane dôkazmi podložených prepojení medzi očkovaním a ochoreniami,
 - identifikovania spoločne dohodnutých metodík monitorovania a posudzovania pokrytia očkovaním a skutočnej úrovne ochrany spoločenstva,

-
- identifikovania metódik monitorovania podpory očkovacích programov zo strany verejnosti,
 - uľahčenia vypracovania a vykonávania komunikačných stratégií zameraných na osoby, ktoré pochybujú o prínose očkovania, prostredníctvom poskytovania jasných a vecných informácií o výhodách očkovania,
 - poskytnutia usmernení a nástrojov, ktoré členskými štátom pomôžu vypracovať účinné komunikačné posolstvá,
 - vytvorenia viacjazyčných zdrojov v oblasti očkovania v EÚ pre zdravotníkov a verejnosť s cieľom poskytovať objektívne, ľahko prístupné (na internete alebo v tlačenej forme) a podložené informácie o očkovacích látkach a harmonogramoch imunizácie vrátane očkovacích látok, ktoré sa používajú v členských štátoch,
 - podpory projektov na regionálnej úrovni i na úrovni celej EÚ zameraných na zlepšenie prístupu k očkovaniu pre nadnárodné skupiny s nízkou úrovňou očkovania.
-